

Bums SVENSKA ÅK 5

Läsförståelse

ÖVNINGSBOK

berättande

beskrivande

förklarande

instruerande

argumenterande

Facit

Ulrika Wendéus

INNEHÅLL

Vad säger bilderna?	2
Drömbärarna	3
Dikter	5
Stämbanden	7
"Krax", sa dubbelgångaren från underjorden ...	9
Olivia - en dvärgflodhäst	10
Dvärgflodhästen	12
Vad gör man en weekend i London?	13
Tårdrypande fakta	15
Sopor - inte bara skräp!	17
Till och från skolan	19
Bygg en drake	20
Akvarium för nybörjare och proffs!	22
Kompisar	23
Skoluniform - frihet eller tvång?	25

Vad säger bilderna?

Textboken s. 2

1 Titta på bilden med flickan.

- a) Hur gammal tror du att hon är? Elevens eget svar. Förslag: 4-5 år.
- b) Vart är hon på väg? Elevens eget svar. Förslag: mot en dörr
- c) Vet hon vad som döljer sig bakom dörren? Elevens eget svar. Förslag: Hon kanske vet eftersom hon verkar bestämd och har en lykta i handen.
- d) Hur känner hon sig? Elevens eget svar. Förslag: Bestämd, säker, trygg eller kanske nyfiken. Eller tvärtom osäker, rädd, ängslig.
- e) Varför har hon en lykta i handen tror du? Elevens eget svar.
- f) Är det något bra eller dåligt bakom dörren? Varför tror du så?
- Elevens eget svar.

Jämför dina svar med en kompis svar.

2 Ringa in tre ord som du tycker bäst beskriver bilden.
Förklara hur du tänker.

spännande	rolig
förväntansfull	läskig
konstig	magisk
barnslig	overklig
fantasifull	tråkig
hemlighetsfull	farlig
mystisk	lycklig

Elevens eget svar.

- 3 a) Vad skulle en bok med den bilden som omslag kunna heta?

Elevers eget svar.

- b) Berätta vad den skulle kunna handla om.

Elevers eget svar.

- 4 Titta på bilden med nyckeln.
Var tror du nyckeln passar?
Varför tror du så?

Elevers eget svar.

- 5 Om du hittade en "magisk" eller "hemlig" nyckel,
var skulle du vilja att den passade? Förklara hur du tänker.

Elevers eget svar.

Drömbärarna

Textboken s. 3

INNAN DU LÄSER

- 1 Fundera över bokens titel. Titta också på omslaget. Vad tror du att boken handlar om?

Elevers eget svar.

- 2 De här orden finns i texten som du snart ska läsa.
Skriv orden vid den förklaring som passar bäst.

brummande yvigt omärkligt dunklet vaja

vaja	gunga
yvigt	vildvuxet
omärkligt	litet, nästan inte alls
brummande	ett mullrande ljud
dunklet	halvmörkret

NÄR DU HAR LÄST

- 3 Vad är det här för slags text? Vad har den för syfte? En berättande text. Den är till för att roa/underhålla.
- 4 Varför kan flickan inte sova? Hon är i ett nytt hus som hon inte sovit i förut. Det är för tyst.
- 5 På vilket sätt kan det störa att det är "för tyst"? Elevenns eget svar. Förslag: Om man är på ett nytt ställe känner man inte igen ljuden. Det kan vara skönt med ljud som man känner igen att somna till.
Skriv två meningar som beskriver hur kvällen är. Förslag: Det var en varm kväll. Det var tyst. Det var mörkt. Det var vindstilla.
- 7 Varför tror Malva att grannkvinnan pratar med någon i trädet?
Hon hade ansiktet vänt uppåt mot trädets grenar och rörde på läpparna som om hon pratade med någon.
- 8 Skriv om "Grenarna vajade nästan omärkligt" med dina egna ord.
Elevenns eget svar. Förslag: Äppelträdets grenar rörde sig

försiktigt/gungade försiktigt så man nästan inte kunde se det.

9 Beskriv Malvas närmaste granne. Skriv minst tre saker. Kvinna med klänning och kofta. Hon har kort, silvergrått hår.

10 Varför släcker Malva lampan? För att hon ska se bättre i mörkret utanför huset.

11 Författaren börjar kapitlet med "Malva trodde först att det var en katt som satt uppe i trädet." – Vilket träd menar hon? äppelträdet i grannens trädgård

12 Får du svar i texten på om det var en katt? Nej. Malva tittar länge, men hon ser ingen katt. Men man vet inte.

13 Hur avslutar författaren kapitlet för att försöka göra läsaren nyfiken på fortsättningen? Trädets grenar hade rört sig som av vinden, men alla andra träd stod helt stilla och det var vindstilla.

Dikter

Textboken s. 4–5

1 Läs dikterna 1–4. Para ihop dikterna med varsin passande rubrik genom att skriva diktens nummer i rutan. Det blir rubriker över.

Oförglömliga vänner

3

I lekparken

4

Andas

1

Du och jag

2,4

Bästa kompisar

2

Det som är viktigt

1,4

Detta är endast förslag:

2 Hitta på egna rubriker till dikt 5 och 6 och förklara varför du valde just dessa rubriker.

dikt 5: Elevens eget svar.

dikt 6: Elevens eget svar.

- 3 a)** Läs dikt 1. Vad tror du menas med de två sista raderna? Diskutera med en kompis och skriv ner ert svar. Elevens eget svar.
Förslag: Kanske att man har så bråttom att göra saker att man inte ser att det händer bra saker precis där man är.
- b)** Vad menas med att man ska stanna upp och andas? När gör du det?
Elevens eget svar. Förslag: Att man stannar upp och hinner tänka och vara trots att det kanske är lite för stressigt ibland.
- 4 a)** Läs dikt 2. Hur är den uppbyggd? Den är uppbyggd runt ett ord: VÄNSKAP

- b)** Förklara vad dessa ord betyder för dig:
 vänlighet Elevens eget svar.
 ärlighet Elevens eget svar.
 närhet Elevens eget svar.
- 5 a)** Läs dikt 3. När kan man bli så osams med någon att man nästan inte vill lösa bråket?
Elevens eget svar. Förslag: Kanske när man blir väldigt besviken på sin kompis. Man har blivit lurad.
- b)** "När de är på väg bort..." Vad tror du menas med den raden? Elevens eget svar.
Förslag: När man är på väg att förlora sin vän.
- 6 a)** Läs dikt 4. Hur gamla tror du att de som gungar är? Elevens eget svar.
- b)** Vad är tryggt och välbekant för dig? Elevens eget svar.
- c)** Vad tror du författaren menar med sista raden: Vad är det som "ska bli"? Elevens eget svar. Förslag: Framtiden, kanske skola, jobb, familj osv.

7 a) Läs dikt 5. Hur är något som är fluffigt? Förslag: Mjukt och luftigt.

b) Är det bra att dela hemlisar med husdjur, tycker du? Förklara. Elevens eget svar.

8 Läs dikt 6. Varför blev det läxor att göra hemma? Förslag: De pratade för mycket på lektionerna och tog det lite för lugnt med skoljobbet.

9 Titta på bilderna. Välj bilder till två dikter.

Motivera varför du valde just dessa bilder till dikterna.

Dikt nr _____ + Bild: Elevens eget svar.

Dikt nr _____ + Bild: Elevens eget svar.

Stämbanden

Textboken s. 6

INNAN DU LÄSER

1 Titta på rubriker och bilder. Skriv det du redan vet om stämbanden.

Elevens eget svar.

- 2 De här orden finns i texten som du snart ska läsa.
Skriv orden vid den förklaring som passar bäst.

luftpuffar ventil hes struphuvudet vibrera

_____ struphuvudet _____	en kroppsdel i halsen
_____ vibrera _____	darra, skaka, svänga
_____ ventil _____	en liten spärr som släpper in eller ut luft
_____ luftpuffar _____	lite luft som kommer stötvis
_____ hes _____	röst utan klang, väsande

NÄR DU HAR LÄST

- 3 Vad är det här för slags text och vad har den för syfte? Det här är en förklarande text som har till syfte att lära ut någonting (om hur stämbanden fungerar).
- 4 Hur låter man när stämbanden är svullna? Man blir hes. Luften läcker igenom när man pratar eller sjunger.
- 5 Vad är **stämläppar**? Stämläppar är ett annat ord för stämband.
- 6 Para ihop början och slut så att meningarna beskriver det du får lära dig i texten.
När stämbanden vibrerar	måste rösten vara klar.
När man har en klar röst	kan man låta hes.
Om man är förkyld	kan stämbanden svullna.
Om stämbanden är svullna	fungerar stämbanden som de ska.
När man sjunger opera	öppnas och stängs de väldigt fort.
- 7 Var på kroppen sitter struphuvudet? Struphuvudet sitter i halsen.
- 8 a) När, enligt texten, använder man en hes eller läckig röst med flit?
Man kan ha en hes röst till exempel när man sjunger jazz eller soul.
- b) Hur är stämbanden då? Då är stämbanden inte svullna.

"Krax", sa dubbelgångaren från underjorden ...

Textboken s. 7

INNAN DU LÄSER

- 1 a) Titta på rubriken. Vad tror du att texten handlar om? Elevens eget svar.
-
- b) Vad är en **dubbelgångare**?
Ta reda på det om du är osäker. En dubbelgångare är som en kopia av någon annan.
-

NÄR DU HAR LÄST

- 2 Kan en mobil vibrera på olika sätt? Ilsket till exempel?
Eller varför tror du att Adam tycker det?
Elevens eget svar. Förslag: Adam kanske tycker det eftersom han är trött. Det beror nog på hur man själv mår just då, hur man uppfattar det.
- 3 Varför tror du att Adam trycker på snooze när alarmet ringer?
Elevens eget svar. Förslag: Han är trött och vill sova.
- 4 Får du veta vilken dag det är? Förklara. Förslag: Det är troligtvis lördag eftersom man får veta att skolveckan är över. Det är morgon och de är lediga.
- 5 Har Adam eget rum? Nej, han delar det med sin bror Samuel.
- 6 a) Vem är Samuel? Adams bror
- b) Beskriv någon egenskap som han har. morgonpigg, sportig
- 7 Vart tror du att pappa, Adam och Samuel ska åka? Varför gissar du det?
De ska åka och bada, kanske i en simhall eller utomhus i en bassäng eller sjö/hav. Pappan har packat badlakan och fika och ber Adam ta med badkläder.

- 8 Vad är det för inställningar som Adam ändrar på telefonen innan han ringer?
Han gör så att Samuel inte kan se vem som ringer.
- 9 Hur tror du Samuel kände sig när Adam ringde? Olika förslag: orolig, osäker, fundersam, nyfiken, rädd
- 10 Kunde Adams pappa verkligen veta att det var Adam som ringt? Ge förslag på hur han listade ut det. Förslag: Samuel kanske sa att det var någon som lät hes. Han kanske hörde när han ringde. Han kanske var van vid att Adam retade Samuel.
- 11 Vad tror du att han ville prata med Adam om? Elevens eget svar.
Förslag: Att det inte är ok att ringa och skrämma sin bror.

Olivia - en dvärgflodhäst

Textboken s. 8

INNAN DU LÄSER

- 1 Titta på rubriker, bilder och bildtexter. Vem är Olivia?
Olivia är en dvärgflodhäst som inte är så gammal.

- 2 De här orden finns i texten som du snart ska läsa.
Skriv orden vid den förklaring som passar bäst.

art utrotningshotad välmående zoolog bedårande avel

bedårande	rar, gullig
art	sort
välmående	frisk
avel	uppfödning av djur
zoolog	någon som är utbildad i läran om djur
utrotningshotad	art som är nära att dö ut

NÄR DU HAR LÄST

- 3 Diskutera med en kompis: Vad menas med att dvärgflodhästen är starkt hotad?

Elevens eget svar.
Förslag: Att de riskerar att dö ut för att det finns så få av dem.

- 4 Vad menas med att Olivia har "tjockat på sig"? *Hon kanske var smal/tunn från början, men har ätit mer och blivit lite rundare.*

- 5 Jennie Westander säger att Olivia inte är något "kramdjur"
– vad menar hon med det?

*Hon menar att man inte ska gosa och mysa med en dvärgflodhäst.
Olivia kommer att få stora vassa tänder ganska snart.*

- 6 Vad vägde Olivia när hon föddes? *Hon vägde knappt 6 kilo.*

- 7 Hur gammal var hon när hon träffade sin pappa första gången? *Hon var tre och en halv vecka när hon träffade sin pappa.*

Dvärgflodhästen

Textboken s. 9

NÄR DU HAR LÄST

1 Vad är det här för slags text och vad har den för syfte? En beskrivande text som vill informera om något, till exempel ett djur eller ett fenomen.

2 Det saknas rubriker vid de numrerade styckena i texten.
Välj rubriker här. Skriv styckets nummer vid passande rubrik.

☐ 5 Skyddande sekret

☐ 1 Storlek

☐ 4 Revir

☐ 3 Växtätare

☐ 2 Var lever dvärgflodhästen?

3 Hur mycket väger en dvärgflodhäst? 180-275 kilo

Hur mycket väger en vanlig flodhäst i kilo? Mer än 3000 kilo.

4 Nämn minst två skillnader mellan dvärgflodhästen och en vanlig flodhäst.

Skillnader: Den är mindre och väger mindre. Den har inte lika mycket simhud mellan tårna som en vanlig flodhäst. Den har ögonen placerade mer på sidan av huvudet än en vanlig flodhäst.

5 Förklara orden med hjälp av texten.

miniatyr Något som är likt något annat men är mycket mycket mindre. Det kan vara en sak eller ett djur, en människa osv.

sekret kladd som nästan är som en kräm

revir ett område som en flodhäst bor inom

mankhöjd höjden på det högsta området på djurets rygg, alldeles bakom halsen.

växtätare djur som inte äter andra djur utan bara växter

6	Sant eller falskt? Kryssa i rätt svar.	Sant	Falskt
	Det finns gott om dvärgflodhästar.	☐	☒
	Dvärgflodhästen kan bli ungefär en meter hög.	☒	☐
	Dvärgflodhästen bor i Västra Afrika.	☒	☐
	Dvärgflodhästen har vassa hörntänder.	☒	☐
	Dvärgflodhästen äter andra djur.	☐	☒
	De skvätter bajs för att tala om för andra flodhästar att de bor inom ett visst område.	☒	☐
	Dvärgflodhästen lever i par.	☐	☒

Vad gör man en weekend i London?

Textboken s. 10–11

INNAN DU LÄSER

- 1 Weekend är ett ord som vi i Sverige har lånat från engelskan. Vad är en "weekend"?

en helg, ett veckoslut (week-end)

- 2 Titta på rubriker och bilder. Vad känner du igen på bilderna? Elevens eget svar.

NÄR DU HAR LÄST

- 3 Vad är det här för slags text och vad har den för syfte? Detta är en beskrivande text som har till syfte att beskriva och informera om något, till exempel en stad, ett land, ett djur eller fenomen.

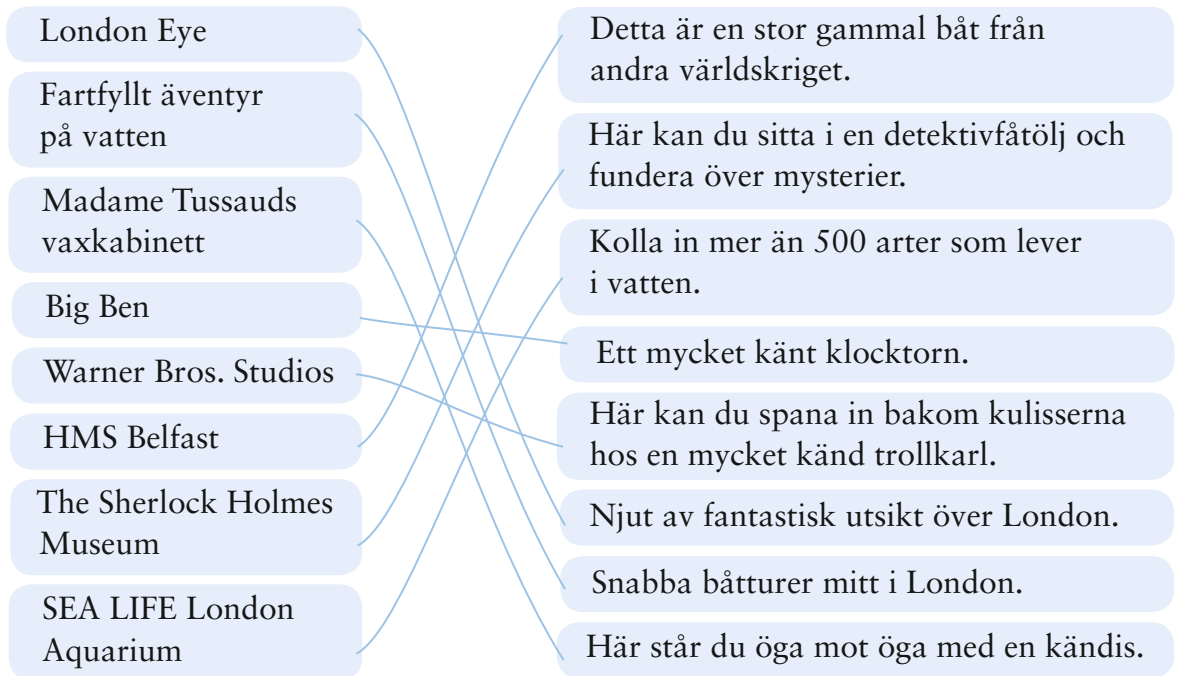
- 4 Vilka rubriker i texten skulle man kunna byta ut mot de här?

Världens högsta pariserhjul London Eye

Lågprisflyg Ta sig dit

Museum på vatten HMS Belfast

- 5 Para ihop varje sevärdhet med rätt beskrivning.

- 6 Vad är ett London Pass? En slags biljett som gäller som inträde till många sevärdheter och attraktioner.

- 7 Hur kan man få billig sightseeing med London Travel Card? Man åker buss för att titta på London, istället för att betala för dyra sightseeingbussar.

- 8 Vad kan vara dåligt med billiga flyg till London? De landar på mindre flygplatser långt utanför London.

- 9 Hur högt är London Eye? 135 meter högt

- 10 Var kan du klappa rockor? SEA LIFE London Aquarium
- 11 Var sitter du i en inglasad korg? I London Eye sitter man i en inglasad korg.
- 12 Varifrån börjar resan när du ska åka båt på Themsen? London Eye
- 13 Var kan du spana på kändisar på nära håll även om kanske inte alla av dem är verkliga?
Madame Tussauds vaxkabinett
- 14 Vilken detektiv har bott på Baker Street? Sherlock Holmes
- 15 Vad var det som slog för första gången redan 1859? En klocka som fanns inne i Big Ben.
- 16 Gör en egen topp fem-lista med fem sevärdheter från texten.

- 1 Elevens eget svar.
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

Tårdrypande fakta

INNAN DU LÄSER

- 1 Titta på rubriker och bilder.
Skriv två frågor som du tror att du kan svara på när du har läst artikeln.
Elevens eget svar.
- 2 a) Vilka känslor kan framkalla gråt? Riktigt starka känslor, som smärta, sorg eller ilska kan framkalla gråt.

- b) Har du lätt att få tårar i ögonen? Elevenns eget svar.
- c) När gråter du? Elevenns eget svar.

NÄR DU HAR LÄST

- 3 Vad är det här för slags text och vad har den för syfte?
Det är en förklarande text som förklarar varför vi gråter och vad som händer när vi gråter.
- 4 Vilken funktion har tårvätskan? Tårvätskan håller ögonen fuktiga och sköljer bort skräp.
- 5 Vad händer med tårvätskan när vi känner starka känslor? Det produceras för mycket tårvätska och den "rinner liksom över" och blir tårar.
- 6 Varför är det viktigt för en bebis att kunna gråta? Bebisar gråter för att visa att något inte känns bra eftersom de inte kan prata.
- 7 Kan djur gråta som vi? Man tror att djur inte kan gråta för att visa känslor.
- 8 a) Vad menar man när man säger att någon "gråter krokodiltårar"? Man menar att någon bara låtsas vara ledsen.
- b) Stämmer det att krokodiler gråter "krokodiltårar"? Förklara. Krokodiler har en körtel som sköljer bort saltvatten. Den sitter precis vid ögat så det ser ut som krokodilen gråter.
- 9 Vad kan man enligt texten använda Fågel Fenix tårar till? Tårarna sägs ha läkande kraft - de kan bota sjukdomar.

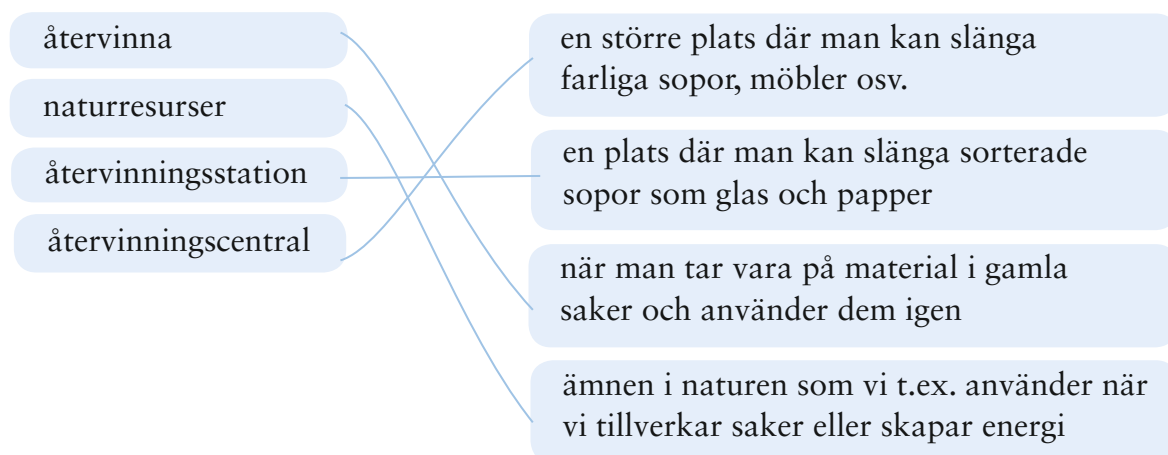
- 10 Vad är en tårpil? Ett träd.
- 11 a) Titta på undersökningen "När grät du senast?" Hur många procent svarade att de gråtit någon gång den senaste veckan? 27%
- b) Hur många procent minns inte när de grät senast? 15%
- c) Är de som har gråtit den senaste veckan fler än de som har gråtit någon gång den senaste månaden? JA
- d) Hur många procent hade gråtit en eller flera gånger under veckan som gått? Förklara hur du kommer fram till ditt svar. Idag 15%+20%+27%
- e) Vilken slutsats kan man dra av den här undersökningen? Förslag: Att ganska många gråter ganska ofta, någon gång per vecka.

Sopor - inte bara skräp!

Textboken s. 14–15

INNAN DU LÄSER

- 1 a) Titta på rubriker och bilder.
Vad tror du att du kan lära dig av texten? Elevens eget svar.
- b) Para ihop orden med förklaringarna. Jämför med en kompis.

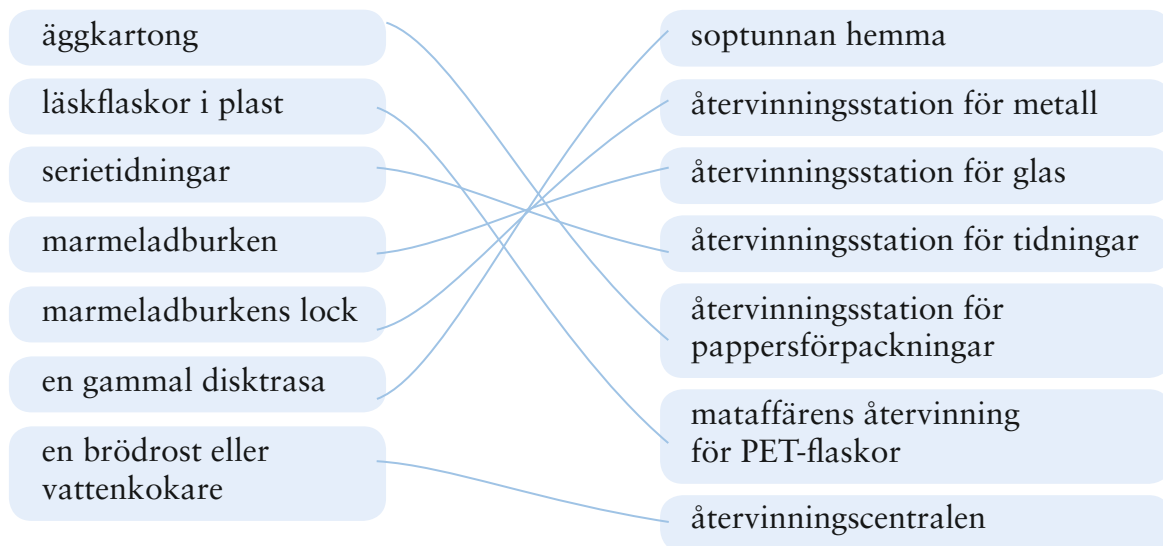
NÄR DU HAR LÄST

- 2 Varför ska man inte slänga skräp i naturen? Förslag: Det kan finnas farliga ämnen i soporna. Vissa sopor som glas och plast kan skada djur och människor.
- 3 Hur lång tid tar det för dessa saker att förmultna?
- a) en glasburk 1 miljon år c) ett papper 6 månader
- b) en läskburk 200-500 år
- 4 a) Ge exempel på två vanliga sopor som räknas som farliga. Ex. färg, lim, nagellack, rengöringsmedel, mediciner, viss sorts plast, batterier och elapparater
- b) Varför är de farliga? De innehåller giftiga ämnen och kan inte brytas ned om de hamnar i naturen.
- 5 Vad är en PET-flaska? En PET-flaska är en plastflaska med läsk eller vatten i.
- 6 Vad kan man göra av återvunna PET-flaskor? Man kan t.ex. göra nya PET-flaskor och fleecetyg.
- 7 a) Läs punkterna under "Minska mängden sopor!"
Varför är det bättre att dricka kranvatten än flask- och burkvatten? Förslag: Om man dricker kranvatten behöver man inte göra lika många flaskor och burkar och inte heller återvinna lika många flaskor och burkar.
- b) På vilket sätt minskar antalet sopor om man handlar begagnade saker?
Förslag: Man behöver inte göra lika många nya saker om man tar vara på de gamla och köper begagnat.

- c) Ge två andra exempel på vad man kan göra, och förklara varför antalet sopor blir färre då. Elevers eget svar.

- 8 Var slänger man följande sopor? Dra streck till rätt plats.

Till och från skolan

Textboken s. 16–17

- 1 Titta på rubrikerna. Vilken information kommer du att få i diagrammen 1–3?
- 1 Vanligaste sätten att ta sig till skolan
 - 2 Hur man själv vill ta sig till skolan
 - 3 Vad man inte tycker om på sin skolväg
- 2 Hur tar sig de flesta till skolan enligt diagram 1? De går med kompisar.
- 3 Hur skulle de flesta vilja ta sig till skolan? Gå med kompisar.
- 4 Vad betyder "Annat" i diagram 1? Att den personen åker motorcykel med en vuxen.

- 5 Hur många procent åker skolskjuts till skolan? 8 procent
- 6 Hur många procent skulle vilja cykla med kompisar till skolan? 18 procent
- 7 a) Är det fler som skulle vilja åka bil till skolan än de som gör det? ja
- b) Hur många procent åker bil? 12 procent
- c) Hur många procent skulle vilja åka bil? 16 procent
- 8 Titta på Diagram 3.
- a) Vad tycker eleverna är jobbigast med skolvägen? att gå över trafikerade vägar
- b) Vad tycker de är minst jobbigt? att gå med kompisar genom skogen
- c) Ge exempel på vad "Annat" betyder i detta diagram. Skolvägen är för lång.
Det är kallt. Skolskjuts varje dag. Kö i trafiken.

Bygg en drake

Textboken s. 18

INNAN DU LÄSER

- 1 Titta på rubrik och bilder. Vad är det här för slags text och vad har den för syfte?
- En instruerande text. Den berättar hur man gör något.
- 2 Vad är en drake? Något som man kan flyga med.
- 3 Varför ska man gå ut i blåsten tror du? Förslag: Det behöver blåsa för att draken ska kunna flyga.

- 4 De här orden finns i texten som du snart ska läsa.
Skriv orden vid den förklaring som passar bäst.

tålig dekorera blompinne drake draglina kura

_____ drake _____	en leksak som kan flyga i vinden
_____ kura _____	sitta och inte göra något speciellt
_____ tålig _____	hållbar
_____ dekorera _____	göra fin
_____ draglina _____	ett långt snöre
_____ blompinne _____	pinne för att t.ex. stötta blommor

NÄR DU HAR LÄST

- 5 Varför ska man inte köpa dyra saker att bygga en drake av?
En drake går lätt sönder.
- 6 Varför ska materialen vara lätta och tåliga? Förslag: Måste vara lätt för att flyga, men tålig för vinden och om den ramlar i marken.
- 7 Vad menas med segel? Det som gör att draken kan flyga (papper eller plast).
- 8 Diskutera: I texten står det "en form som ser ut som en diamant" – hur kan man ta reda på vad det är om man inte vet? Man kan söka på internet eller slå upp det i en uppslagsbok.
- 9 Till vad behövs ett handtag? Förklara. Bra att hålla i när det blåser och draken flyger. Bra att vira upp linan på när man inte flyger med draken.

- 10 Här är en kortfattad sammanfattning av texten, men den är i fel ordning. Jämför med texten och numrera i rätt ordning (1-7).

- 6 Måla eller sätt klistermärken på draken.
- 4 Tejpa eller knyt fast en svans med rosetter, plastremсор eller något liknande.
- 2 Korset lägger du på tyget. Klipp ut tyget i form av en diamant.
- 1 Gör ett kors av blompinnarna.
- 7 Till sist kan du göra ett handtag till linan du håller draken i.
- 3 Seglet tejpas fast på korset.
- 5 Sätt fast ett tunt snöre, som är ungefär en meter, i ändarna på drakens längsta pinne. Sätt det långa kraftiga snöret mitt på det korta.

Akvarium för nybörjare och proffs!

Textboken s. 19

- 1 Titta på rubriker och bilder. Vad är det här för slags text och vad har den för syfte? Argumenterande text/annons.
Den skrivs för att påverka/övertyga.
- 2 Läs de här beskrivningarna av verktyg och prylar som finns med i annonsen. Leta efter verktygen i annonsen och skriv in dem här.
Mäter man temperaturen i akvariet med: termometer
Gör man rent insidan av akvariet med: rengöringsskrapa
Kan man plocka upp t.ex. fiskar och stenar med: håv
Håller rätt temperatur på vattnet i akvariet: doppvärmare
Gör att vattnet åker runt i akvariet och hålls rent: pump
- 3 I vilket akvarium ingår inte tillbehör? Akvaria natur
- 4 Vad ingår i startpaket 3? Fem valfria växter, en påse grus, tre valfria stenar.
- 5 Vilket startpaket ingår i Glasklart? Startpaket 1

- 6 Vad kostar startpaketet som bland annat innehåller en påse grus? 350 kronor
- 7 Hur länge gäller annonsen? till den 28 juni
- 8 Vilket akvarium...
- ... är störst? Diamant (125 liter)
- ... billigast? Diamant (575 kronor)
- ... finns i en annan färg än vitt och svart? Akvaria natur (finns i blått, vitt och svart)
- 9 Kan man köpa ett akvarium i en annan storlek än de i annonsen? Hur vet du det? Ja, det står att man kan beställa akvarium som de tillverkar. (måttbeställning)
- 10 Vad måste man göra för att få en matburk gratis? Köpa ett nytt akvarium och något av startpaketet.
- 11 a) Varför står det att fiskarna "kommer att älska dig" om du köper annonsörens akvarium? Förslag: För att de som säljer vill sälja många akvarium./ För att de tycker att de har bra akvarium och tillbehör./ För att de vill sälja mycket och övertyga dem som ska köpa.
- b) Vad gör att fiskarna trivs tror du? Elevenns eget svar.
- Förslag: Att man tar hand om dem på ett bra sätt.

Kompisar

Textboken s. 20–21

NÄR DU HAR LÄST

- 1 Vem har skrivit insändaren "Arg! "? Tror du att det är en kille eller tjej? Varför tror du så?

Alex, 11 år.

Elevenns eget svar.

- 2 Varför är insändaren arg? Vad tror du insändaren är mest besviken på?

Elevens eget svar. Förslag: Insändaren är besviken på sin kompis.

- 3 Varför tror du att kompiserna sa att han skulle gå "hem"? *Elevens eget svar.*

- 4 Håller du med om att man ska kunna tröttna på en kompis, men ändå fortsätta vara kompisar? Förklara ditt svar. *Elevens eget svar.*

- 5 Välj ut 5 av de viktigaste "bra kompisegenskaperna" och rangordna dem. Skriv numret på den viktigaste egenskapen först, numret på den näst viktigaste egenskapen sedan osv. Jämför med en kompis och resonera. *Elevens eget svar.*

- 6 Vilket råd för att behålla en kompis tycker du är viktigast? Motivera.

Elevens eget svar.

- 7 Skriv klart meningarna under "Hur tänker du?" Använd gärna sådant du läst om i texten.

Att vara ensam kan vara ... *Elevens eget svar.*

En kompis ska aldrig ... *Elevens eget svar.*

En kompis kan ... *Elevens eget svar.*

En kompis gör alltid ... *Elevens eget svar.*

En kompis bästa egenskap är ... *Elevens eget svar.*

Kompisar är ... *Elevens eget svar.*

Tillsammans med kompisar kan man ... *Elevens eget svar.*

- 8 Vilken organisation står bakom Jourhavande kompis? Röda korset
- 9 Vem kan chatta där? Vad kan man prata om? (Ge exempel) Barn och ungdomar
upp till 25 år som kan prata om vad som helst, som t.ex.
problem med en kompis, skolan, föräldrar osv.

Skoluniform - frihet eller tvång?

Textboken s. 22–23

INNAN DU LÄSER

- 1 Titta på rubriker och bilder. Vad tror du att artikeln handlar om?

Elevers eget svar.

- 2 Vad är det här för slags text och vad har den för syfte?

I den här texten kan du läsa argument för och emot skoluniform, så därför skulle man kunna
säga att detta är en argumenterande text, även om skribenten inte tar ställning utan mer
beskriver de olika argumenten som ofta tas upp. En argumenterande texts syfte är att övertyga.

NÄR DU HAR LÄST

- 3 Vad menas med rubriken? Försök förklara den.

Elevers eget svar.

- 4 a) På vilket sätt menar de som gillar skoluniform att man kan spara tid?

Förslag: Man behöver inte välja
kläder utan vet att man ska använda
det som ingår i skoluniformen.

b) Vad säger den som är emot skoluniform om det?

Förslag: Att man kan planera. Och man måste ju ändå fixa
med hår och sånt.

5 På vilket sätt skulle en skoluniform göra att man fokuserar mer på skolarbetet, eller inte fokuserar mer på skolarbetet?

Elevens eget svar.

Förslag: Man behöver inte fundera på hur man ser ut och vem
man är genom sina kläder. Fast då kanske man istället gör det
genom att ha dyra, märkessaker och speciella frisyrrer istället.

6 Tycker du att det finns andra sätt att visa sin stil än genom kläder?
Förklara hur du tänker.

Elevens eget svar.

7 a) Varför menar de som är emot skoluniform att man inte undviker mobbning med skoluniform?

Förslag: De tycker att man ändå kan retas för hur uniformen
sitter eller ser ut och man kan också mobba för andra saker.

b) Vad svarar de som är för skoluniform på det?

Förslag: De tror att man kanske i alla fall kan minska mobbning.
Med uniform syns det inte vilka som "har råd" med vissa kläder.

8 På vilket sätt kan att ära en uniform vara ...

... positivt? Förslag: Det blir inte så dyrt.

... negativt? Den ser sliten ut.

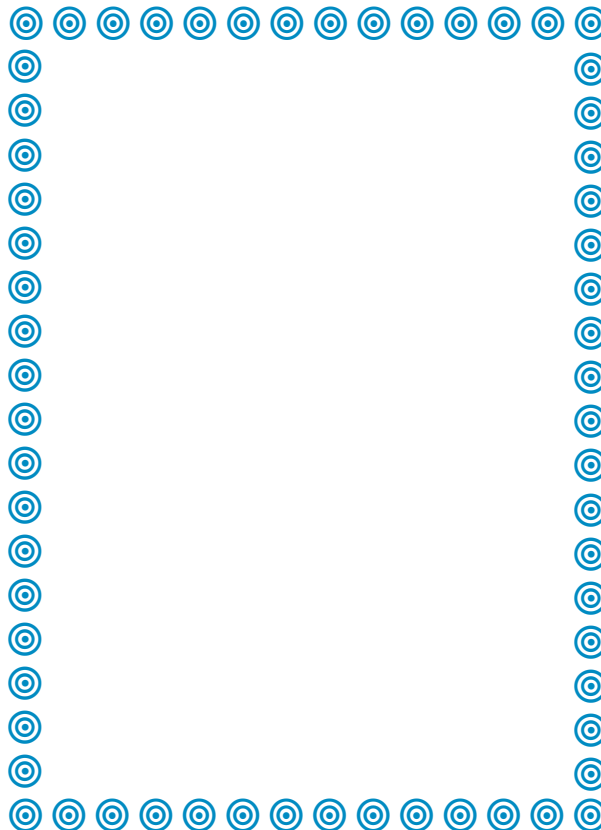
- 9 Välj ut de två, enligt dig, starkaste argumenten för och emot skoluniform.

För: *Elevens eget svar.*

Emot: *Elevens eget svar.*

- 10 Du får i uppdrag att ta fram en skoluniform eller klädregel i din skola. Beskriv hur den uniformen eller klädregeln skulle se ut med hjälp av de argument som finns i artikeln. Om du vill får du gärna rita en bild som stödjer din text.

Elevens egen text och bild.

Bums SVENSKA åk 5 • LÄSFÖRSTÅELSE

ÖVNINGSBOK

Bums läsförståelse är ett fristående material som tränar eleverna i läs-strategier, i att läsa olika typer av texter; berättande, beskrivande, förklarande instruerande och argumenterande.

I textboken finns alla texter samlade och i övningsboken de tillhörande övningarna.

Bums Läsförståelse

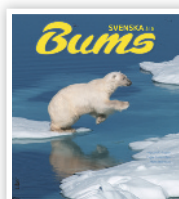

TEXTBOK ÅK 5

ÖVNINGSBOK ÅK 5

Missa inte heller **Bums grundböcker** i svenska för årskurserna 4-6.

GRUNDBOK ÅK 5

ÖVNINGSBOK ÅK 5

www.liber.se

Best.nr 47-11085-8
Tryck.nr 47-11085-8-01

9 789147 110858